

**Tetiana Kłymeniuk,
Khrystyna Kowalczuk,
Olena Kowalczuk**
Uniwersytet Narodowy,
Politechnika Lwowska

**INWENTARYZACJA ZABYTKÓW
REZERWATU HISTORYCZNO-
-KULTURALNEGO „CMENTARZ
ŁYCZAKOWSKI” WE LWOWIE
W LATACH 2008–2015**

Słowa kluczowe: cmentarz | pamiątki architektury i sztuki | badania inwentaryzacyjno-pomiarowe

Tetiana Klymeniuk: w latach 1976–1979 architekt w Magadanie na Syberii. Od 1979 r. wykładowca na Wydziale Architektury Politechniki Lwowskiej. Wykłada historię architektury, grafiką architektoniczną oraz kompozycji. Bada architekturę Ukrainy XIX i XX wieku.

Khrystyna Kowalczuk: wykładowca na Wydziale Architektury Politechniki Lwowskiej. Bada architekturę Ukrainy XIX wieku. Autorka publikacji naukowych, podręczników dla studentów architektury oraz monografii.

Olena Kowalczuk: architekt na Ukrainie i Białorusi. Bada architekturę i sztukę średnio-wieczna Ukrainy i Europy. Autorka publikacji naukowych.

Cmentarz to jeden z najważniejszych i najciekawszych nośników kultury każdego narodu. Nagrobki stanowią unikalne źródło historyczne, zawierające informacje o obrzędach pogrzebowych oraz artystycznych i duchowych tradycjach społeczeństwa. Przypominają o wybitnych ludziach, a także informują o wydarzeniach historycznych, zwracają uwagę odwiedzających na osobliwości budowlane, kulturalne oraz artystyczne różnych epok; odzwierciedlają również mentalność, obyczaje, tradycje, wiarę ludzi. W plastyce memorialnej dobrze widać talent artystyczny mistrzów ludowych, cechy regionalne i tradycje szkół rzeźbiarskich oraz poszczególnych autorów. Wszystko to sprawia, że dużą wagę przywiązuje się dziś do skrupulatnych badań oraz inwentaryzowania architektury i zabytków historycznych cmentarzy. Celem takich badań jest wstrzymanie procesu niszczenia i zniekształcania cennego środowiska architektonicznego. W tym kontekście ważne jest prowadzenie programów kulturalno-edukacyjnych, ukierunkowanych na wypracowanie u studentów poparte wiedzą teoretyczną sposoby obchodzenia się z dziedzictwem architektoniczno-artystycznym, umożliwie-

nie im poznawania prawidłowości artystycznych form architektonicznych oraz kreatywnych metod mistrzów lat minionych.

Celem niniejszego artykułu jest podsumowanie badań architektoniczno-inwentaryzacyjnych przeprowadzonych na historycznych cmentarzach konfesyjnych regionu oraz sformułowanie praktycznych rekomendacji do podobnych działań, które uwzględniłyby nowoczesne standardy europejskie wiedzy o nekropoliach.

Sztuka pamiątkowa jest najstarszym rodzajem sztuki i kultury rytualnej w ogóle. Próby bezwzględnego jej przekształcenia, dekretowe niszczenie tradycji, obyczajów i rytuałów, dostosowywanie ich do ideologii państwowej, łączenie z nowymi formami i symbolami nigdy nie kończyły się powodzeniem.

W ostatnich latach wzrosła liczba uczonych zajmujących się badaniem nekropolii, cmentarzy i rozwoju pamiątkowej rzeźby kamiennej na Ukrainie. Badania nekropolii prowadzą np. R. Szuwałow¹, I. Dywnyj², M. Parhomenko, O. Tytova, N. Nikitenko³, B. Tomenchuk⁴, A. Kwiatkowski⁵, R. Ratushni, L. Krysa⁶, M. Nagaj, R. Figol⁷, J. Chodorkowski⁸. Cmentarzami cywilnymi zajmują się: L. Procenko⁹, J. Kostenko, A. Kis¹⁰.

G. Goryń zgłębia rozwój kamieniarstwa na obszarze Łemkowszczyzny, z kolei kamieniarstwo huculskie to domena takich badaczy, jak G. Goryń, J. Grendysh, O. Nykorak, a sztuką tego rodzaju na Zakarpaciu i Galicji interesuje się T. Chagovec. W badaniach M. Mozdyra¹¹ i V. Malyny¹² znaleźć

¹ Р.О. Шувалов, *Про що розповів некрополь (Куюльницьке козацьке кладовище міста Одеси)*, Київ 1992, s. 89.

² *Некрополі України*, упоряд.: І.В. Дивний, М.Т. Пархоменко, О.М. Титова, Київ 1999, s. 287.

³ Н.М. Нікітенко, *Під покровом Святої Софії. Некрополь Софійського собору в Києві*, Київ 2000, s. 96.

⁴ Б.П. Томенчук, *Некрополі Галицько-Буковинського Прикарпаття IX–XIII ст.*, Київ 1998, s. 18.

⁵ А. Квятковський, Р. Ратушний, *Цвинтар на Личакові*, Львів 2001, s. 198.

⁶ Л. Криса, М. Нагай, *Проходи по Личакову: Путівник*, Львів 2007, s. 108.

⁷ Л. Криса, Р. Фіголь, *Личаківський некрополь. Путівник*, Львів 2006, s. 480.

⁸ Ю.І. Ходорковський, *Єврейські некрополі України*, Київ 1998, s. 80.

⁹ Л. Проценко, Ю. Костенко, *Лук'янівське цивільне кладовище*, Київ 1998, s. 143.

¹⁰ А. Кісь, *Сльоза і камінь: Проходи старими цвинтарями Галичини*, Львів 2012, s. 296.

¹¹ М. Моздир, *Українська народна меморіальна скульптура*, Київ 1996, s. 129.

¹² В.В. Малина, *Кам'яні хрести в Україні та їх прообрази*, Миколаїв 2006, s. 128; tegoż, *Кам'яні розп'яття в Україні*, Миколаїв 2006, s. 192; tegoż, *Архітекtonіка хрестокаменя*, Миколаїв 2006, s. 128; tegoż, *Кам'яні хрести в Україні. XVIII–XX ст.*, Миколаїв 2009, s. 864, бібліогр., s. 846–863.

można przykłady ikonografii ukazujące pomniki i nagrobki przywołujące działalność wykwalifikowanych rzeźbiarzy z huculskich wsi Tiudiv, Kutu, Sokoliwka. M. Pryjmych¹³ bada formy drewnianych i kamiennych krzyży w krajobrazie Zakarpacia, a M. Mozdyr¹⁴, R. Odrehivsky¹⁵, M. Stankevych¹⁶, L. Hom’iak¹⁷, P. Kuzenko¹⁸ i inni przybliżają rozwój rzeźby pamiątkowej w Galicji. Publikacje wymienionych autorów koncentrują się na analizie zabytków z różnych regionów Ukrainy.

Ponieważ pamiątki memorialne znajdują się na otwartym powietrzu, w tym na cmentarzach, większość z nich podlega niszczącemu działaniu czynników naturalnych i antropogenicznych. Studiowanie tego rodzaju twórczości wymaga organizowania wypraw, inwentaryzacji, pomiarów pozwalających na fiksację, ochronę, podejmowanie prób zachowania i analizy dóbr kultury narodowej.

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie rozciąga się na powierzchni ponad 42 ha. Na 86 polach znajduje się tu ok. 300 tys. pochówków, ponad 2 tys. grobnic, ok. 500 rzeźb i płaskorzeźb. Zgodnie z koncepcją planowania cmentarza, wypracowaną jeszcze w 1856 r. przez uniwersyteckiego botanika Karla Bauera we współpracy z dyrektorem cmentarza Tytusem Tchórzewskim, nagrobki i krypty tworzyły strukturę przypominającą rozplanowanie miejskich ulic, przy czym na miejscach szczególnie eksponowanych z reguły ustawiano pomniki o wysokiej wartości artystycznej, grupy alegoryczne, a także liczne kaplice. Charakter strefy parkowej zachowano na cmentarzu do dziś.

Historia pomiarów architektonicznych w regionie lwowskim sięga lat siedemdziesiątych XIX w., kiedy to zaszły istotne zmiany we lwowskiej szkole architektonicznej, związane z reorganizacją Akademii Technicznej. 18 października 1877 r. uczelnia ta zyskała nową nazwę – Szkoła Politechniczna, a wśród innych wydziałów założono też architektoniczny. Za niezbędne dla

¹³ M. Приймич, *Хрести Закарпаття*, „Пам’ятки України” 2001, nr 1–2, s. 43–45.

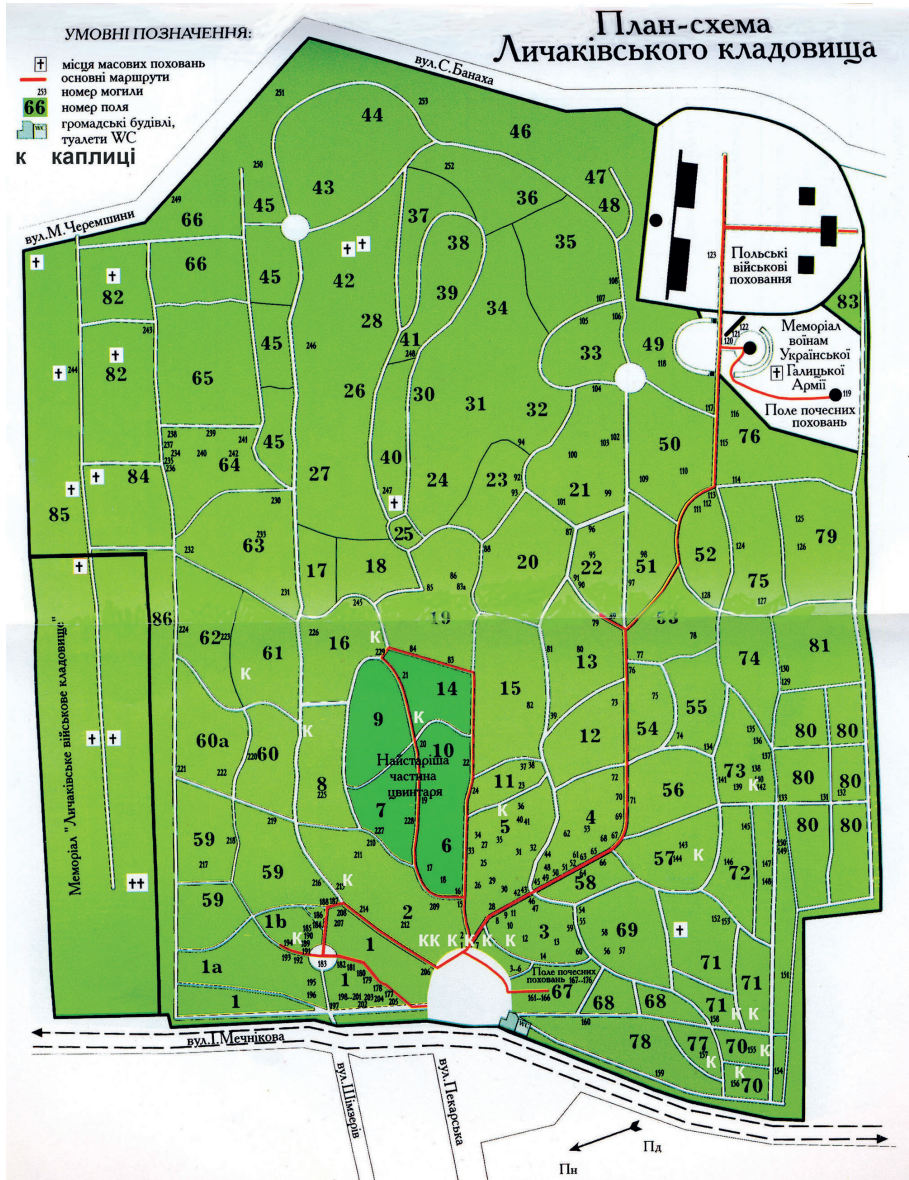
¹⁴ M.I. Mozdyr, *Українська народна меморіальна пластика*, Львів 2009, s. 287, bibliogr.: s. 268–273.

¹⁵ P.V. Odrehivskyi, *Різьбярство Лемківщини*, Львів 1998, s. 262.

¹⁶ *Хрест в українському мистецтві*, упоряд. С.М. Боньковська, ред. М.Є. Станкевич, Львів 1996, s. 28.

¹⁷ L.V. Hom’iak, *Меморіальна різьба осередків народного каменярства в Галичині кінця XIX–XX століття*, Івано-Франківськ 2002, s. 171–192.

¹⁸ П.Я. Кузенко, *Народні кам’яні надмогильні хрести Українських Карпат середини XVIII – першої половини XX століття (історія, типологія, художні особливості)*, Івано-Франківськ 2005, s. 183–197.

Іл. 1. Plan Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie, <http://lviv-lychakiv.ukrain.travel/uk/informaci-ja-dlja-vidviduvachiv/karta.html> [10 kwietnia 2015 r.].

Il. 2. Cmentarz Łyczakowski. Obszar przy wejściu głównym. Fot. T. Klymeniuk, 2015 r.

podniesienia jakości kształcenia uznano uczenie studentów dokonywania pomiarów i przeprowadzenia badań naukowych najważniejszych miejscowych pamiątek architektury i sztuki. Tak więc pod kierownictwem J. Zachariewicza i jego asystenta M. Piłeckiego w latach 1880–1885 dokonano praktyk pomiarowych we Lwowie, Drohobyczu, Rozdole. Zebrany materiał – rysunki pomiarowe, fotografie – został usystematyzowany, a w wyniku tej pracy powstał album *Zabytki sztuki w Polsce*, wydany we Lwowie w 1885 r.

W archiwum Wydziału Wzornictwa i Podstaw Architektury Instytutu Architektury Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska” znajdują się pomiary kaplicy Boimów we Lwowie, wykonane w roku 1883 przez zespół studentów w składzie: T. Tałowski, M. Piłeki, S. Bienkowski i inne, pod kierownictwem Janusza Sas Zubrzyckiego.

Rysunki pomiarowe wykonane w latach 1926–1939 na wydziale „Architektura I” (kierownik architekt, prof. J. Bagieński) zachowują wygląd nagrobków na cmentarzach, które już nie istnieją, lub wygląd nagrobków, które uległy niszczącemu działaniu czasu i warunków atmosferycznych.

Il. 3, 4. Rysunek elewacji i kopuła kaplicy Boimów we Lwowie. Przeprowadził pomiary i rysował S. Bieńkowski, pod kierunkiem Janusza Sas Zubrzyckiego.

KAPLICA OGROJCOWA
[OBOK KATEDRY LWOWSKIEJ]

Rok 1883.

TAB. II₁

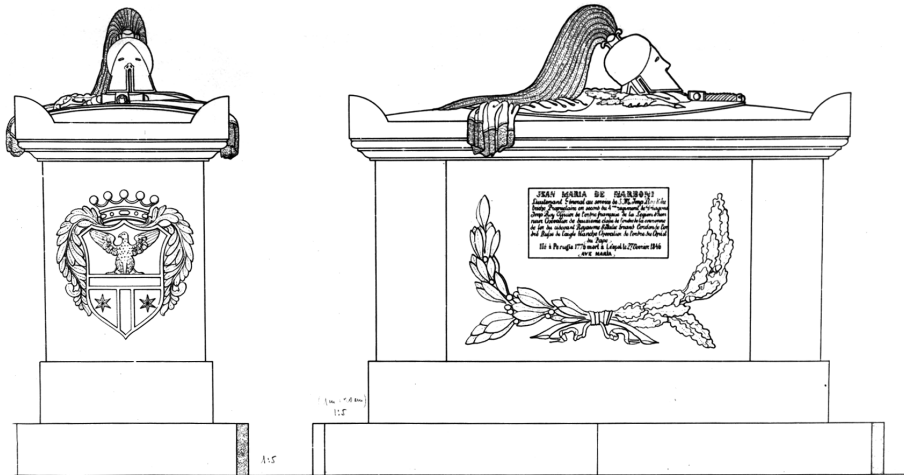

WIDOK KOPUŁY.

Zejm. i rys. Ant. Biedkowski.

Wsk. Stanis. Bas. Lubczyński.

II. 4.

NAGROBEK NA CMENTARZU ŁYCZAKOWSKIM POLE 19.

Il. 5. Rysunek nagrobka Jana Marii de Narboni na Cmentarzu Łyczakowskim, pole nr 19, wykonany przez studenta Politechniki Lwowskiej Tadeusza Teodorowicha-Todorovskiego w roku akademickim 1926/1927.

Il. 6 Nagrobek Jana Marii de Narboni na Cmentarzu Łyczakowskim, pole nr 19, rok 1846. Fot. T. Klymeniuk, 2013.

Obecnie metodę prowadzenia podobnych pomiarów wykorzystano na Uniwersytecie Narodowym „Politechnika Lwowska” na Wydziale Projektowania i Podstaw Architektury (kierownik – prof. dr hab. S. Linda), gdzie nauczyciele wraz ze studentami dokonują pomiarów i badań obiektów architektonicznych na terenie kraju. W celu podniesienia jakości nauczania, ze względu na stałe zmniejszanie liczby godzin wykładów z dyscyplin zawodowych, zaproponowano wykonanie pewnych zadań praktycznych dotyczących pomiarów nagrobków cmentarzy w czasie letniej praktyki edukacyjnej.

Doświadczenie pokazuje, że sukces badań terenowych zwykle zależy w równym stopniu od dwóch czynników: od organizacji i koordynacji pracy oraz od należytego przygotowania studentów do uczestnictwa w podobnych badaniach. Ponadto – jako że w prace tego rodzaju angażują się nie tylko studenci architektury i sztuki, ale również historycy, socjologzy i inni – duże znaczenie dla nich ma zapoznanie się z podstawową terminologią dotyczącą pomiarów architektonicznych i badań inwentaryzacyjnych cmentarzy historycznych.

Podjęcie badań terenowych cmentarzy w latach 2007–2010 przez wykładowców i studentów Instytutu Architektury Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska” na różnych cmentarzach konfesyjnych regionu Ukrainy Zachodniej, a także za granicą przyczyniło się do uporządkowania metod architektoniczno-inwentaryzacyjnych badań cmentarzy¹⁹. Owocem

¹⁹ Latem 2008 i 2009 roku studenci Politechniki Świętokrzyskiej w Kielcach oraz Instytutu Architektury Narodowego Uniwersytetu „Politechnika Lwowska” (dalej: IARC) przeprowadzili badania inwentaryzacyjno-pomiarowe Rezerwatu Historyczno-Kulturalnego „Cmentarz Łyczakowski” we Lwowie (kierownicy: prof. A. Deneka, prof. J.M. Rudkowski, doc. T. Kłymeniuk). W 2010 r. badania kontynuowali studenci Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej oraz Instytutu Architektury (kierownicy: W. Walczak, J. Lewkowski, doc. T. Kłymeniuk, doc. C. Bojko). W 2008 r. studenci IARC odbyli praktykę z pomiarów architektonicznych na starym cmentarzu i lapidarium w pobliżu katedry rzymskokatolickiej w Kamieńcu Podolskim; w 2009 r. na dawnym wiejskim cmentarzu chrześcijańskim w Hrebenowie, w powiecie skoliwskim, w obwodzie lwowskim (kierownik – prof. H. Petryszyn). Latem 2008 r. odbyła się wyprawa w celu inwentaryzacji cmentarzy historycznych do wsi Pidhirci w obwodzie lwowskim oraz ekspedycja *Badania pamiątek historycznego cmentarza we wsi Żuków na Lubaczowszczyźnie, Polska* (kierownik – doc. O. Remeszyló-Rybczyńska). Latem 2009 i 2010 r. odbywały się projekty międzynarodowe *Sniatyn – Archeologia pamięci: odślonięcie i przywrócenie historycznej i kulturalnej dziedziny sztuki miasteczka galicyjskiego* (program MEMORIA. Wolontariusze dla zachowania kulturalnej dziedziny Europy) oraz *Sniatyn – przerwana kontynuacja: pamięć o miejscu oraz przemieszczona pamięć w oficjalnych przedstawieniach i doświadczeniu osobistym* (program *Geschichtswerkstatt Europa*), kierownik – doc. C. Bojko.

ГРОВІВЕЦЬ ЙОЗЕФА ТАРАСЕВИЧА (1784–1869)
РОВОТИ ЕДМУНДА ЯСКУЛЬСЬКОГО.

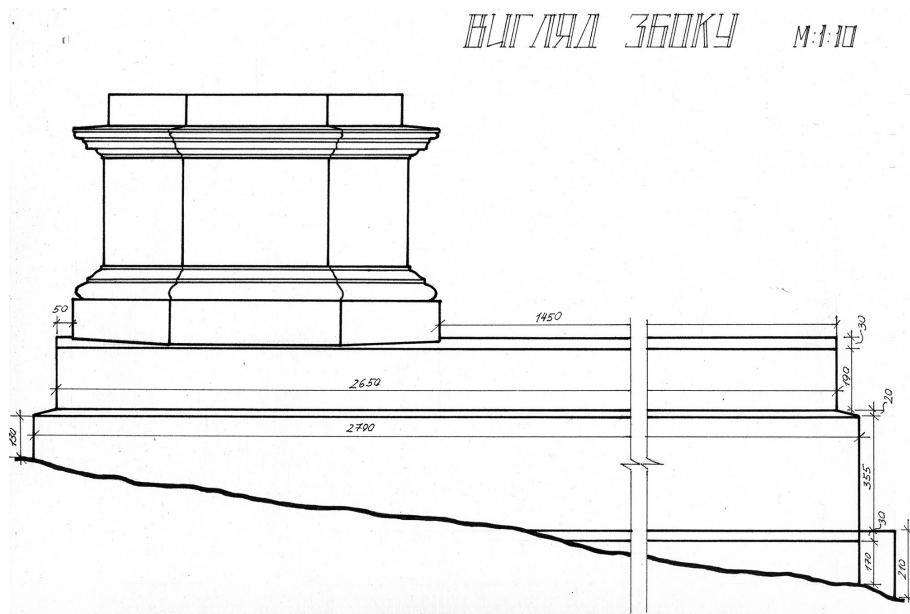
Останньою роботою Едмунда Яскульського був виконаний з пісчаника гробівець Йозефа Тарасевича (1784–1869). Йозеф Тарасевич походив зі знатної вірменської родини доктора медицини, фундатора Виховавчого Закладу для сиріт вірменського осередку.

У цій могилі похований також ксьонз Каєтан Каєтанович (1817–1900), прелат вірменського костьолу.

Дявор пам'ятника Тарасевичу Едмунд Яскульський був першим вчителем скульптури і рисунку іншого відомого львівського творця гробівців, Томаша Дикаса (1850–1910).

Вик. см. гр. ДР-13. Тенета Т.С. 1996–97 н.р.

Il. 7, 8. Rysunek grupy rzeźb i piedestału nagrobka Józefa Tarasevicha (1784–1869), autor Edmund Jaskulski, Cmentarz Łyczakowski, wykonywane przez studentkę Politechniki Lwowskiej T. Tenetę w roku akademickim 1996/1997.

II. 8.

tego jest podręcznik opracowany przez T. Kłymeniuk i C. Bojko *Pomiary architektoniczne i inwentaryzacja pomników*, który obecnie ukazał się już w drugiej edycji.

We Lwowie nowe badania inwentaryzacyjno-pomiarowe rezerwatu historyczno-kulturalnego zaczęły się w 2008 r. – podjęły je Instytut Architektury Uniwersytetu Narodowego „Politechnika Lwowska” i Politechnika Świętokrzyska w Kielcach (pod kierownictwem prof. A. Deneki, prof. J.M. Rudkowskiego, doc. T. Kłymeniuk). W latach 2008–2009 zbadano pola 1–7 oraz założono 3500 kart rejestrowych nagrobków.

W 2010 r. badania, które trwają do dziś, kontynuowali studenci Wydziału Budownictwa, Architektury i Inżynierii Środowiska Politechniki Łódzkiej oraz Instytutu Architektury (kierownictwo: W. Walczak, J. Łewkowski, doc. T. Kłymeniuk, doc. C. Bojko).

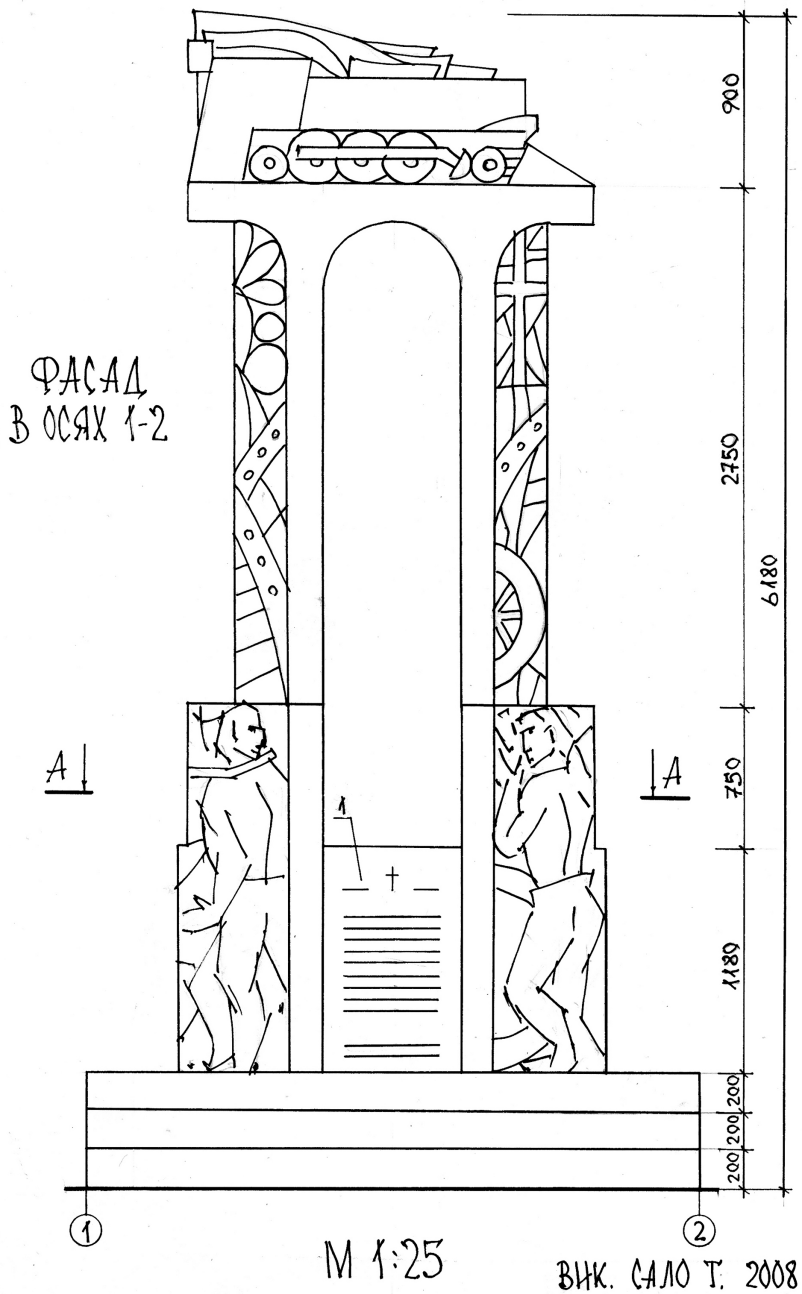
Badania terenowe rozpoczęto od ułożenia planu generalnego pola do zbadania. Na planie wyznaczano numery pochówków. Karta inwentaryzacyjna badania pomnika obejmowała 14 pozycji:

1. Nagłówek, który pozwala odnaleźć każdy obiekt badania w komputerowej bazie danych – przetłumaczony na język ukraiński i podany w dopełniaczu.

Il. 9, 10, 11. Nagrobek inż. Karola Skibinskiego (1849–1922), wykonanie: Iwanowicz, projekt: inż. S. Panski i U. Mikołajski, cmentarz Łyczakowski, pole nr 1. Szkice i rysunki: studenci Politechniki Lwowskiej T. Salo, Z. Witek, 2008 r. Fot. 2015 r.

Пам'ятник на могилі Скивінського К, 1922, П1

П. 10.

Il. 11.

Il. 12. Uczestnicy i wykonawcy pomiarów i inwentaryzacji w roku 2014 w Rezerwacie Historyczno-Kulturalnym „Cmentarz Łyczakowski”: studenci Instytutu Architektury Politechniki Lwowskiej pod kierunkiem T. Kłymienuk, naukowcy z Politechniki Łódzkiej J. Lewkowski, A. Lewkowska, W. Walczak, A. Walczak, A. Gomulczak, A. Białkowski

2. Adres – wskazuje, na którym polu i pod jakim numerem, według ułożonego planu generalnego, znajduje się pomnik.
3. Numer zdjęcia – fotografowanie nagrobków. Z czasem na kartce w warunkach terenowych zaczęto wykonywać rysunek nagrobka, co pozwalało na szybsze włączenie zdjęcia do komputerowej bazy danych i ograniczenie błędów.
4. Typ nagrobka określano według trzech podstawowych odmian: grobowiec, nagrobek, grób. Cechy indywidualne dokładnie odnotowywano dopiero w opisie.
5. Wymiary nagrobków podawano w centymetrach, uwzględniano wysokość, szerokość, długość części poziomej i pionowej; w komputerowej bazie danych podawano wymiary gabarytowe dla nagrobków standardowych, typowych oraz – osobno – wymiary części poziomej i pionowej dla nagrobków o wartości artystycznej.

6. Tworzywo. Określano materiał, z którego powstała każda część nagrobka i jego wystroju. Nazwę tworzywa wpisywano ręcznie.
7. Dekoracje. Określano charakter wystroju, jego osobliwości stylistyczne oraz znaczenie symboliczne.
8. Ogrodzenie. Określano materiał ogrodzenia, jego rodzaj oraz liczbę elementów.
9. Inskrypcje. Podawano w języku oryginału z zaznaczeniem utraczonych części, lokalizacji nagrobka oraz materiału wykonania.
10. Opis. W opisie określano typ pomnika, jego styl, charakter dekoracji oraz czas powstania.
11. Stan zachowania oceniano jako dobry, zadowolający lub niezadowolający.
12. Uwagi. Informacje dodatkowe na temat stanu zachowania, renowacji bądź zmarłej osoby.
13. Sygnatury. Wskazywały autorów nagrobków, rzeźb. Często umieszczone są na dolnych częściach nagrobków, które już wrosły w ziemię. Ich odzyskanie wymagało odkopywania niektórych części pomników.
14. Podpis wykonawcy. Wymagał wyraźnego napisania nazwiska wykonawcy karty inwentaryzacyjnej.

Doświadczenie w zakresie prowadzenia badań na cmentarzu pozwoliło na udoskonalenie kart inwentaryzacyjnych. Wprowadzono następujące zmiany: w punkcie 1 – nagłówek obiektu zaczęto wpisywać w mianowniku, a tłumaczenie zastąpiono transliteracją. Pozwoliło to zmniejszyć liczbę pomyłek oraz zachować możliwość zidentyfikowania osoby. W punktach 6 i 7 zamieszczono listy typowych materiałów i dekoracji, które często występują na tym cmentarzu. Teraz można je było po prostu zaznaczać, a wpisywać tylko specjalne materiały i dekoracje, co znacznie skróciło czas wypełniania kart inwentaryzacyjnych i pozwoliło na poświęcenie większej uwagi opisowi, według którego można by odtworzyć wygląd nagrobka nawet bez zdjęcia.

W 2010 r. zbadano pola 8–11: na polu 8 opracowano 348 nagrobków, na polu 9 – 289, na polu 10 – 260, na polu 11 – 237, razem – 1134 nagrobki. Oprócz badań terenowych wszelkie zebrane informacje zostały włączone do komputerowej bazy danych. Oto przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w lipcu 2010 r.

Duża liczba pomników artystycznych na polach 8–11 wynika z faktu, że założony w 1786 r. Cmentarz Łyczakowski przeznaczony był dla Śródmieścia i IV dzielnicy, gdzie mieszkali najbogatsi lwowiacy. Cmentarz za-

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie Личацький цвинтар у Львові MIESIĄC: 07.2009 Mісяць: 07. 2009 KARTA EWIDENCYJNA GROBU Обложка карта гробни (нагробок)				4. Nr zdjęcia: 4. № фотографії 7
1. Nagłówek: 1. Заголовок: <i>Нагробок Йозефа Тарасевича</i>		8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря:		
2. Adres: 2. Адреса: <i>поле №5</i>	8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря: <i>7</i>			
3. Typ nagrobka: 3. Тип нагробка: <i>вотчинний хрест</i>	9. Ogródenie: 9. Огорожа: <i>металева, цегляна, каменна</i>			
4. Typ napisu: 4. Тип напису: <i>латинський, український</i>	10. Inskrypcje: 10. Надпис: <i>Jozef. Tarasiewicz of med. fundator zakladu uk ormianskiego * 1781 7 1823 KS. KAJETAN KAJETANOWICZ Inful: kap ORM. WSPOLZALOZYCIEL I KIEROWNIK ZAKLADU * 07.17 1900</i>			
5. Wymiary: 5. Розміри: <i>2,92 x 2,83 x 1,52</i>	11. Sygnatura: 11. Підпис: <i>Е. Яцубський</i>			
6. Tworzywo: 6. Матеріал: <i>Пісок</i>	12. Podpis wykonawcy: 12. Підпис виконавця: <i>Семіонів, П. П. 08.02.2009</i>			
7. Dekoracje: 7. Декор: <i>С. Р. Т. У. Я.</i>	13. Sygnatura: 13. Підпис: <i>Е. Яцубський</i>			

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie Личацький цвинтар у Львові MIESIĄC: 07.2010 Mісяць: 07. 2010 KARTA EWIDENCYJNA GROBU Обложка КАРТА ГРОБНИ				4. Nr zdjęcia: 4. № фотографії 49
1. Nagłówek: 1. Заголовок: <i>Могил СЛЕПОВОЙ ГЕОРГИЯ</i>		8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря:		
2. Adres: 2. Адреса: <i>№ 118</i>	8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря: <i>49</i>			
3. Typ nagrobka: 3. Тип нагробка: <i>закрита надгробна в пам'ятковий</i>	9. Ogródenie: 9. Огорожа: <i>металева, цегляна, каменна</i>			
4. Typ napisu: 4. Тип напису: <i>латинський, український</i>	10. Inskrypcje: 10. Надпис: <i>СЛЕПОВА ГЕОРГИЯ МАКСИМОВНА / 1920-1948 / СЛЕПОВА / АННА АЛЕКСАНДРОВНА / 14 II 1948 - 29 VII 1948 / ВСЕГДА СЕРБЯЩЕ НАМУХ ПАПОКА ВОДНЬЕ!</i>			
5. Wymiary (cm): 5. Розміри (см): <i>122 ширина 167 довжина 200</i>	11. OFIS Opis: <i>ЖИВАНІ МОГИЛА ПОВ'ЯЗАНА З ПАМ'ЯТКОМ КОМУНАЛЬНОГО ПЕРИОДУ, ПЕРШОМ З ТРЬОХ З КОМУНАЛЬНИХ ЗАБРОНОВАНИХ С ПАРКІВЦЯ З ІНСКРИПЦІОЮ. ПОПЕРЕДУ Є КВІТИКИ, ОГОРОЖА МЕТАЛЕВА З ПРІТІС.</i>			
6. Tworzywo: 6. Матеріал: <i>ПІСОК ТА БІЛІТІ</i>	12. Stan збереженості: <i>ЗАДОВОЛЬНО</i>			
7. Dekoracje: 7. Декор: <i>П. Р. Р. П. Р. П. Р. П. Р. П.</i>	13. Sygnatura: 13. Підпис: <i>Семіонів</i>			
8. Ogródenie: 8. Огорожа: <i>металева, цегляна, каменна</i>	14. Podpis wykonawcy: 14. Підпис виконавця: <i>ГЕВАЛ МАЯ</i>			

II. 13, 14. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w latach 2009–2010.

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie Личацький цвинтар у Львові MIESIĄC: 09.2012 Mісяць: 09. 2012 KARTA EWIDENCYJNA GROBU Обложка КАРТА ГРОБНИ				4. Nr zdjęcia: 4. № фотографії 107
1. Nagłówek: 1. Заголовок: <i>Копина ГЕМБАЧ МАРІИ</i>		8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря:		
2. Adres: 2. Адреса: <i>поле № 107</i>	8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря: <i>107</i>			
3. Typ nagrobka: 3. Тип нагробка: <i>Копина</i>	9. Ogródenie: 9. Огорожа: <i>металева, цегляна, каменна</i>			
4. Typ napisu: 4. Тип напису: <i>латинський, український</i>	10. Inskrypcje: 10. Надпис: <i>14.02. 1836 - 18.10. 1866pp / Вічна пам'ять</i>			
5. Wymiary (cm): 5. Розміри (см): <i>висота, ширина, довжина</i>	11. Sygnatura: 11. Підпис: <i>задовільний</i>			
6. Tworzywo: 6. Матеріал: <i>камень</i>	12. Podpis wykonawcy: 12. Підпис виконавця: <i>у селі Рибнавіч Андрійов</i>			
7. Dekoracje: 7. Декор: <i>—</i>	13. Sygnatura: 13. Підпис: <i>—</i>			

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie Личацький цвинтар у Львові MIESIĄC: 09.2012 Mісяць: 09. 2012 KARTA EWIDENCYJNA GROBU Обложка КАРТА ГРОБНИ				4. Nr zdjęcia: 4. № фотографії 12
1. Nagłówek: 1. Заголовок: <i>Копина ГЕМБАЧ МАРІИ</i>		8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря:		
2. Adres: 2. Адреса: <i>поле № 12</i>	8. Lokalizacja grobu na kwadracie: 8. Розміщення гробни на полі цвинтаря: <i>12</i>			
3. Typ nagrobka: 3. Тип нагробка: <i>Копина</i>	9. Ogródenie: 9. Огорожа: <i>металева, цегляна, каменна</i>			
4. Typ napisu: 4. Тип напису: <i>латинський, український</i>	10. Inskrypcje: 10. Надпис: <i>14.11.</i>			
5. Wymiary (cm): 5. Розміри (см): <i>висота, ширина, довжина</i>	11. Sygnatura: 11. Підпис: <i>незадовільний</i>			
6. Tworzywo: 6. Матеріал: <i>камень</i>	12. Podpis wykonawcy: 12. Підпис виконавця: <i>зруйнований, інскрипція зтрачена Андрійов</i>			
7. Dekoracje: 7. Декор: <i>—</i>	13. Sygnatura: 13. Підпис: <i>—</i>			

II. 15, 16. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w 2012 r.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 6.8.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek RODZINY ŁOZIŃSKICH
NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski **NUMER KWATERY:** 8 **NUMER OBIEKTU:** 6
USYTUOWANIE CMENTARZA:
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie Lwów

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 65 cm 105 cm 20 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
INSKRYPCJA GROBOWIEC/RODZINY/ŁOZIŃSKICH(,...)

OPIS
 Płyta pionowa zakończona frontonem z akroterionami.

STAN ZACHOWANIA **UWAGI**
 dobry brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: ok. 1880 **AUTOR:**
DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 6-7-2010 **ZAKŁADAJĄCY KARTĘ:** Olga Lewkowska

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 83.8.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek Edzio, Eleonora, Stanisław Kawyn
NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski **NUMER KWATERY:** 8 **NUMER OBIEKTU:** 83
USYTUOWANIE CMENTARZA:
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie Lwów

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 155 cm 67 cm 67 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
INSKRYPCJA EDZIO / ELEONORA I STANISŁAW / KAWYN / (...), 9 II 1911

OPIS
 Stylizowany na pień drzewa krzyż na skałkach. O ramię pionowej krzyża wsparta pchtoplastyczna rzeźba dziecka. Na froncie skałek tabliczka inskrypcyjna w formie zwójki papirusa.

STAN ZACHOWANIA **UWAGI**
 średni - nagrobek rozczłonkowany brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 1911 **AUTOR:**
DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 9-7-2010 **ZAKŁADAJĄCY KARTĘ:** Bartłomiej Szczepaniak

Il. 21, 22. Inwentaryzacja 2010. Kwarta 8. Zdjęcie na wszystkich kartach ewidencyjnych wykonane przez Aleksandrę Walczak.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 186.9.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek NN
NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski **NUMER KWATERY:** 9 **NUMER OBIEKTU:** 186
USYTUOWANIE CMENTARZA:
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie Lwów

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 232 cm 284 cm 83 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
INSKRYPCJA NN

OPIS
 Pchtoplastyczna rzeźba anioła wspartego o skałę i ryczągo na niej ryłcem krzyż.

STAN ZACHOWANIA **UWAGI**
 dobry - brak inskrypcji brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: II poł. XIX w. **AUTOR:**
DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 14-7-2010 **ZAKŁADAJĄCY KARTĘ:** Bartłomiej Szczepaniak

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 217.9.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek Tomasz Wierzeyski, Bazyli Bilirski
NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski **NUMER KWATERY:** 9 **NUMER OBIEKTU:** 217
USYTUOWANIE CMENTARZA:
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie Lwów

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 13 cm 77 cm 190 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
INSKRYPCJA TOMARZ / WIERZEYSKI / ZMARŁ (...) LIPCA 1807 / W 67. ROKU / BAZYLI / BYLIŃSKI / ZMARŁ (...) / PAŹDZIERNIKA / 1848

OPIS
 Prostokątna pozioma płyta nagrobna

STAN ZACHOWANIA **UWAGI**
 dobry - częściowo nieczytelna inskrypcja brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 1848 **AUTOR:**
DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 14-7-2010 **ZAKŁADAJĄCY KARTĘ:** Bartłomiej Szczepaniak

Il. 23, 24. Inwentaryzacja 2010. Kwarta 9.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 1.10.1

NAZWA OBIEKTU: Kaplica Rodziny Malinowskich
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Lyczakowski NUMER KWATERY: 10 NUMER OBIEKTU: 1

USYTULOWANIE CMENTARZA
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie

WYMIARY
 Wysokość: 480 cm Szerokość: 263 cm Głębokość: 287 cm

MATERIAŁ: piaskowiec cegła marmur
 INSKRYPCJA: D.O.M / GROBOWIEC / Ś.P. DRA JÓZEFA KAZIMIERZA MALINOWSKIEGO / I JEGO RODZINY

OPIS
 Neogotycka kaplica na planie prostokąta, kryta dwuspadowym dachem. Ściany boczne przetrute dwoma ostrołukowymi otworami okiennymi. Front przetruty ostrołukowym otworem wejściowym. Nad nim prostokątna tablica inskrypcyjna z białego marmuru. Powyżej nasfelkowy okulus. Narożniki fasady bariolowane. Przed wejściem jedynobiegowe dwuspadowe schody. Od frontu schodów prostokątna płyta z piaskowca zamykając wejście do krypty. Z lewej strony wejścia na podmurówce sygnatura Schimser.

STAN ZACHOWANIA: dobry UWAGI: brak
 ZDJĘCIE:

DATA POWSTANIA: przełom XIX i XX w. AUTOR: Leopold Schimser
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 15-7-2010 ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Bartłomiej Szczepaniak

ОБЛІКОВА КАРТА КАПЛИЦІ РОДИНИ МАЛІНОВСЬКИХ

Назва об'єкта: каплиця родини Маліновських
 Адреса: поле №67
 Тип об'єкта: каплиця
 Розміри: 480х263х287
 Матеріал: червона цегла
 Стил: неоготичний, лавандовий
 Дата побудови: 1889 р.

Стиль: історична з елементами неоготики
 Каплиця Маліновських знаходиться біля кладовища Шимсера в 1889 р. на місці її чоловіка Юзефа Казиміра Маліновського.
 Побудована у стилі історичної з елементами неоготики. Стіни каплиці муровані з червоної цегли, червоні вікна, аркуватий фронтон обрамлений сріблястими вікнами, сідловий і широкого пороту вікна з білого мрамору. На даху зображена цегляна декоративна конка. На сходах зображена частина декоративних коників перил.
 ФОТОГРАФІЯ

ПІСАНЬКА: ст. р. ДАЧО-11 Ділячка: Свеня Валандів. дача, Ковалчук, К.І.

25, 26. Inwentaryzacja 2010. Kwarta 10. Kaplica Rodziny Malinowskich.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 104.11.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek Józef de Abgaro Abgarowicz, Franciszek Ksawery Jaecermann
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Lyczakowski NUMER KWATERY: 11 NUMER OBIEKTU: 104

USYTULOWANIE CMENTARZA
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie

WYMIARY
 Wysokość: 315 cm Szerokość: 173 cm Głębokość: 72 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
 INSKRYPCJA: D.O.M / TU SPOCZYWAJĄ JÓZEF DE ABGARO ABGAROWICZ / UR. 1788 UM. 20.XI.1851 / FRANCISZEK KSAWERY JAECEERMANN / EM. C. K. RADCA NAJWYŻSZEGO SĄDU KRAJOWEGO / UR. 1812. + 1884. / PROSZĄ O ANIOŁ PAŃSKI!

OPIS
 Wpisana w trójkąt petropalcowa kompozycja przedstawiająca upadającego pod krzyżem Chrystusa. Całość na podłożnym prostopadkościnnym postumencie, zakończonym wydatny profilowanym gzymsiem. Na ścianie frontowej postumencie. Prostokątne wgłębne pole inskrypcyjne z napisem. Pole to flankowane plastikowymi ambonami.

STAN ZACHOWANIA: dobry UWAGI: brak
 ZDJĘCIE:

DATA POWSTANIA: 1884 AUTOR: Leopold Schimser
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 17-7-2010 ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Bartłomiej Szczepaniak

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTUKU nr 163.11.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek TEKLA SKRZYŃSKA
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Lyczakowski NUMER KWATERY: 11 NUMER OBIEKTU: 163

USYTULOWANIE CMENTARZA
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie

WYMIARY
 Wysokość: 265 cm Szerokość: 60 cm Głębokość: 60 cm

MATERIAŁ: granit
 INSKRYPCJA:

OPIS
 Tekla / SKRZYŃSKA / ZMARŁA 25GO STYCZNIA 1875 / PRZEŻYWSZY LAT 83 / POKOJ JEJ CIENIOM
 Obelisk na prostopadkościnnym postumencie, cokole i dwustopniowej podstawie płytowej. Na łąc postumencie i płycie ryta inskrypcja.

STAN ZACHOWANIA: dobry UWAGI: brak
 ZDJĘCIE:

DATA POWSTANIA: 1875 AUTOR: Leopold Schimser
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 17-7-2010 ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Olga Lewkowska

27, 28. Inwentaryzacja 2010. Kwarta 11.

czywał się wówczas na terenie, gdzie obecnie znajdują się pola 6, 7, 9, 10, 14 i przylegające do nich najstarsze kamienie nagrobne Łyczakowa: na polu 9, zbadane w 2010 r., pochodzą z lat 1818 i 1823; na polu 10 – z 1789 r. i 1675 r. Inskrypcja i ornamenty zdobiące najdawniejszy kamień grobowy wskazują na jego pochodzenie etniczne, a także na to, że był on przeniesiony z pochówku w pobliżu Katedry Ormiańskiej podczas likwidowania cmentarzy przy katedrach w centrum miasta.

W roku 2011 zbadano pola 12–13 i częściowo 14: na polu 12 opracowano 418 nagrobków, na polu 13 – 574, na polu 14 – 73, razem – 1065 nagrobków. Aby ulepszyć i przyspieszyć prace inwentaryzacyjne, udoskonalono karty inwentaryzacyjne, a dla programu komputerowego wykonano tłumaczenie bazy informacyjnej na język ukraiński. Wszelkie zebrane informacje zostały natychmiast wprowadzone do komputerowej bazy danych. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w 2011 r. na il. 29–33.

W roku 2012 zbadano pola 14–16: na polu 14 opracowano nagrobki od numeru 74 do 312, na polu 15 – 611 nagrobków, na polu 16 – 151, razem – 1001 nagrobków. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w 2012 r. na il. 34–36.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 1.12.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek FRANCISZEK MARYA FRANCISZEK GESCHOPF EMILIA GESCHOPF LEWICKA ZOFIA DUBANOWICZ

NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski NUMER KWATERY: 12 NUMER OBIEKTU: 1
 USYTUOWANIE CMENTARZA: Ukraina
 Obszar: Obwód Łwowski Lwów Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Łwowskie

WYMIARY Wysokość: 230 cm Szerokość: 123 cm Głębokość: 94 cm

MATERIAŁ: piaskowiec łupki

INSKRYPCJA

pyła na przodzie sarkofagu: FRANCISZEK GESCHOPF *1832. + 1863. / EMILIA GESCHOPF LEWICKA * 1838. + 1876. / MARYA GESCHOPF * 1862. + 1874. / FRANCISZEK GESCHOPF * 1860 + 1883.
 lewy bok sarkofagu: ZOSIA UKOCHANA/CÓRKA/DUBANOWICZÓW * 1898. + 19.X.1929R.

OPIS

Sarkofag z piaskowca na wykłosek profilowanym cokole i podstawie płytowej. Sarkofag zwieńczony pełnoplastyczną rzeźbą anioła klęczącego na kolanach błuszczy z krzyżem w dłoniach, na przedniej ścianie sarkofagu wglębne pole inskrypcyjne z łukową tablicą, nad polem inskrypcyjnym przetrzucona draperia. Draperia także na lewej ścianie, pod nią rylta inskrypcja.

STAN ZACHOWANIA

dobry

UWAGI

brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 1863

AUTOR: Leopold Schminser

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 5.12.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek DZILUNA NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski NUMER KWATERY: 12 NUMER OBIEKTU: 5

USYTUOWANIE CMENTARZA: Ukraina Obwód Łwowski Lwów
 Obszar: Obwód Łwowski Lwów Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Łwowskie

WYMIARY Wysokość: 230 cm Szerokość: 66 cm Głębokość: 66 cm

MATERIAŁ: piaskowiec

INSKRYPCJA

DZILUNA* 1872. + 1881

OPIS

Pełnoplastyczna rzeźba z piaskowca przedstawiająca postać dziewczynki w stroju antyku. Za nią krzyż stylizowany na drewniany opleciony błuszcza. Całość na prostopadłościennym cokole. Na liou cokołu wglębne pole inskrypcyjne.

STAN ZACHOWANIA

dobry

UWAGI

brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 1881
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 5-7-2011

AUTOR: ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Olga Lewkowska

Il. 29, 30. Inwentaryzacja 2011. Kwaterna 12.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 124.13.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek NN
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Lyczakowski NUMER KWATERY: 13 NUMER OBIEKTU: 124
 USYTULOWANIE CMENTARZA: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 280 cm 170 cm 77 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
 INSKRYPCJA: brak

OPIS
 Pielgniostyczna rzeźba na dwustopniowym postumencie, cokole i podstawie, przedstawiająca postać kobiety wspartą o krzyż. W tłu postumentu pierwotnie tablica inskrypcyjna. W tłu wyższej części postumentu ryls sygnatura: P. Eutele Sc.

STAN ZACHOWANIA: dobry UWAGI: brak tablicy inskrypcyjnej
 ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 3 ćw. XIX w. AUTOR: Paweł Eutele
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 13-7-2011 ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Aleksandra Gorniczak

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 50.13.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek JULIUSZ, TEKLA SPENNUDEL
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Lyczakowski NUMER KWATERY: 13 NUMER OBIEKTU: 50
 USYTULOWANIE CMENTARZA: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 230 cm 24 cm 201 cm

MATERIAŁ: piaskowiec
 INSKRYPCJA: DR. JULIUSZ/ SPENNUDEL/ '18[_] +21.1.19[1] TEKLA/ SPENNUDEL/ '1856 [-]_]1919[[-] SEPNNUDEL/ [-]]

OPIS
 Płyta pionowa zakończona trójkąpnie, flankowana dwoma duży rżniętymi, zryzaliowanymi blokami. W górnej partii lica płyty geometryczne płycizna z piaskowcażbitnym krzyżem, poniżej rama permutacyjna, zakończona półkolistości, z ryls inskrypcją. Ściany czołowe bloków flankujących płyty dekorowane motywami geometrycznymi. W prawym górnym rogu lica cokołu sygnatura S.Makalondra.

STAN ZACHOWANIA: dobry UWAGI: brak
 ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: I ćw. XX w. AUTOR: S. Makalondra
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 13-7-2011 ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Miłosz Skota

Il. 31, 32. Inwentaryzacja 2011. Kwaterna 13.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 11.14.1

NAZWA OBIEKTU: Grobowiec UZIĘBŁOWIE
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Lyczakowski NUMER KWATERY: 14 NUMER OBIEKTU: 11
 USYTULOWANIE CMENTARZA: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Obecna: Ukraina Obwód Lwowski Lwów
 Do 1939 r.: Polska Województwo Lwowskie

WYMIARY
 Wysokość: Szerokość: Głębokość:
 548 cm 270 cm 200 cm

MATERIAŁ: piaskowiec marmur
 INSKRYPCJA: nadproże: GROBOWIEC RODZINY UZIĘBŁÓW
 lewy pilaster: Z DZUBIŃSKIHCHELENA BYSTRZONOWSKA / * 1851 + 1926 /
 WŁODZIMIERZBYSTRZOWSKI* 1884 + 2.VII.1941
 lewa płyta: MARJA/TOWARNICKAUR.1797 UM.1872TADEUSZUZIĘBŁOWIEC I OBYWATEL
 M.LWOWAUR.1820 UM.1873CÓRKA/MARJA/UZIĘBŁOUR.1857 UM.1877SYNYTYTUS/UZIĘBŁOUR.1859 UM.
 1895
 prawa płyta: SYN/JAN UZIĘBŁOUR.1855 UM.1898/ Z TOWARNICKICH/WIKTORJA / UZIĘBŁOWA WIDOWA PO
 KUPCU I OBYW.M.LWOWAUR.1829 UM.1907/ Z UZIĘBŁOWIEHELENA / TOWARNICKA/ *14.9.1853 + 12.3.1939

OPIS
 Grobowiec skrzyżkowy z piaskowca przekryty dwiema płytami z układzie schodkowym, zwieńczony postumentem o naciągach zaznaczonych pilastrami zwieńczonym figurą matki Boskiej Jpokalipcyjnie). Nad nadprożem tympanon w kształcie kuku odciążonego zwieńczony umąg z festonem.W wejście do grobowca flankowane dwoma pilastrami.Inskrypcje na tablicy marmurowej na nadprożu, po obu stronach wejścia do grobowca oraz na lewym pilastrze.

STAN ZACHOWANIA: dobry UWAGI: brak
 ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 3 ćw. XIX w. AUTOR: Schisser
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 15-7-2011 ZAKŁADAJĄCY KARTĘ: Olga Lenkowska

Il. 33. Inwentaryzacja 2011. Kwaterna 14. Grobowiec Uziębłowie

Nr ewidencyjny	1.14.176
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	14
Numer obiektu	176
Nazwa obiektu	Juzia, Marya, Władzio Krzecz[...] wicz
Wymiary	Wysokość:195, Szerokość:134, Głębokość:134,
Opis	Grobowiec z ciosów piaskowca zwieńczony rzeźbą pod baldachimem, z którego zachowały się tylko kolumny oraz pełnoplastyczna rzeźba postaci kobiecej. Rzeźba na podstawie płytowej. Na froncie podstawy sygnatura : H. Schimsel/ F.C. Kolumny otaczające rzeźbę kanelowane, z kapitelami z ornamentem maswerkowym.
Inskrypcja	JUZIA MARYA WŁADZIO / KRZECZ[...] WICZE/ Prawa strona: KAROLINA (...)IEWICZ / * 1803 18(54?) Lewa strona : SABINA MANU(C)EWICZ
Uwagi	Powalone kolumny, brak dłoni i części twarzy w figurze, inskrypcja trudna do odczytania. Brak zwieńczenia.
Stan zachowania	sredni
Materiał	Piaskowiec
Autor	Schimsel
Data powstania	I połowa XIX wieku Rok:0
Kartę założył	M. Słota
Data założenia karty	201604061401

Il. 34. Inwentaryzacja 2012. Kwaterna 14.

Nr ewidencyjny	1.15.2
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	15
Numer obiektu	2
Nazwa obiektu	Stanisław Zarwański
Wymiary	Wysokość:380, Szerokość:73, Głębokość:33,
Opis	Aedicula w obramieniu piastrow z bazami i kapitelami na cokole, podstawie płytowej i podmurówce, zwieńczona pełnoplastyczną rzeźbą figuralną przedstawiającą aniołka wspartego na urnie z odwróconą pochodnią życia w prawej dłoni. Pomiędzy piastrami pole inskrypcyjne.
Inskrypcja	DOM / W TYM GROBOWCU ZWŁOKI MEZA MEGO / STANISŁAWA ZARWAŃSKIEGO / DNIA 5 STYCZNIA 1834 ROKU / ZAKOŃCZYŁ SWIE ZYCIE Z BOSKIEGO WYROKU / PRZEZYWSZY 69 LAT WIEKU SWEGO / ZONA / PROSI O ANIOŁ PAŃSKI ZA DUSZĘ IEGO / NA DOWOD WIECZYSTY W DZECZNOŚCI / TYM GLAZEM PRZYKRYTE MEZA MEGO KOŚCI / COM MIAŁA NAYDROZSZEGO W TYM GROBIE SIE MIESIĆ / SMIERĆ MI WSZYSTKO ZABRAŁA / NIE WZJĘŁA BOLEŚCI ZOSTAWIŁEŚ MI ŻAL I TESKNOTE / OO SPOKOYNOŚĆ MEGO / ZYIESZ JEDNAK DROGI MEZU / W SERCU I W PAMIECI / POKOY POPIOŁOM NIECH BĘDZIE (...) / PRZYIM BOŻE DUSZĘ IEGO POD SI (...)E
Stan zachowania	dobry
Materiał	Piaskowiec
Autor	(Nieznany)
Data powstania	(ROK) Rok:1834
Kartę założył	J. Lewkowski
Data założenia karty	201604061401

Il. 35. Inwentaryzacja 2012. Kwaterna 15.

Nr ewidencyjny	1.16.281
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	16
Numer obiektu	281
Nazwa obiektu	JOSEPH PLACZEK
Wymiary	Wysokość:304, Szerokość:67, Głębokość:68,
Opis	Nagrobek w formie obelisku zbudowany z trzech pionowo ustawionych luf armatnich przykrytych hełmem z piórami przewiązanych szarfą z zawieszoną na niej szablą. Końce szarfy z kutasami. Całość na wieńcu z liści dębu. Obelisk ustawiony na postumencie wspartym w narożnikach na czterech kulach armatnich, całość na cokole. Pole grobowe o wymiarach 120 x 250 cm wyłożone popiekana płytą poziomą z piaskowca, ogrodzone słupkami połączonymi żelaznym łańcuchem. W ścianie czołowej postumentu prostokątna wnęka z polem inskrypcyjnym. Na tylnej ścianie postumentu wnęka z polem inskrypcyjnym wypełnionym nieczytelnym napisem.
Inskrypcja	HIER RUHET / JOSEPH PLACZEK / K.K.G. (...)/ ARTILLERIE LIEUTNANT / GEBORN DEN 11 AUGUST / 1793 GESTORBEN DEN / 30 DECEMBER 1842 / GEWIDMETN VON SEINER / TRAUERNDEN GATTIN
Uwagi	Silnie uszkodzony cokół. Popiekana płyta w polu grobowym, brak części ogrodzenia.
Stan zachowania	sredni
Materiał	Piaskowiec, Żelazo
Autor	(Nieznany)
Data powstania	(ROK) Rok:1842
Kartę założył	A. Lewkowska
Data założenia karty	201604061401

Il. 36. Inwentaryzacja 2012. Kwaterna 16.

W 2013 r. poddano badaniom pola 16–19: na polu 16 opracowano nagrobki od numeru 152 do 361, na polu 17 – 150 nagrobków, na polu 18 – 288, na polu 19 – 365, razem – 1623 nagrobków. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w 2013 r. na il. 37–40.

W 2014 r. poddano badaniom pola 19–21: na polu 19 opracowano nagrobki od numeru 366 do 616, na polu 20 – 589 nagrobków, na polu 21 – 407, razem – 1240 nagrobków. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w 2014 r. na il. 41–43.

W 2015 r. poddano badaniom pola 21–25: na polu 21 opracowano nagrobki od numeru 408 do 593, na polu 22 – 357 nagrobków, na polu 23 – 403, na polu 24 – 4, na polu 25 – 6, razem – 955 nagrobków. Przykłady kart inwentaryzacyjnych wykonanych w 2015 r. na il. 44–48.

W I połowie XIX w. w plastyce i architekturze nagrobków ujawniły się cechy klasycyzmu. W tym okresie na cmentarzu dominowała rzeźba klasycystyczna takich wybitnych mistrzów, jak Hartman Witwer, Antoni i Jan Schimsery, Paweł Eutele. W ich dziełach, będących syntezą sztuk, rozwiązania architektoniczne łączą się z plastycznymi, zachwyca charakter ornamentów roślinnych i wyrafinowana kaligrafia napisów. W ornamentyce widać koegzystencję różnych form i motywów – od klasycznych cięć profilowa-

Nr ewidencyjny	1.16.247
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	16
Numer obiektu	247
Nazwa obiektu	RODZINA SEEMANN
Wymiary	Wysokość:256, Szerokość:201, Głębokość:201,
Opis	Niski betonowy grobowiec skrzyniowy,przekryty płytą z piaskowca, zwieńczony trójkątnie zakończonym obeliskiem na postumencie i cokole. U góry lica trzonu obelisku rytu wglębnie prosty krzyż, poniżej napis. W prawym, górnym narożniku ściany czołowej cokołu sygnatura.
Inskrypcja	PAULINA ZE STARZYŃSKICH/ SEEMANNOWA/ * 1819. + 21.VIII.1870 / ALOJZY/ SEEMANN/ * 1804. + 29.IV.1879. / ALEKSANDRA/ SEEMANNOWNA/ * 1835. + 30.I.1912/ POKOJU ICH POPIOŁOM.
Uwagi	
Stan zachowania	dobry
Materiał	Beton, Czarny granit, Piaskowiec
Autor	Makolondra Ludwik
Data powstania	(ROK) Rok:1912
Kartę złożył	J. Lewkowski
Data założenia karty	201604061401

Il. 37. Inwentaryzacja 2013. Kwatery 16.

Nr ewidencyjny	1.17.35
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	17
Numer obiektu	35
Nazwa obiektu	EMILIA I BRONISŁAW SŁOTWIŃSCY
Wymiary	Wysokość:344, Szerokość:144, Głębokość:265,
Opis	Grobowiec skrzyniowy z ułożonych schodkowo ciosów piaskowca. Przekryty dwiema prostokątnymi płytami poziomymi, zwieńczony trójkątnie zakończonym obeliskiem na postumencie i cokole z czarnego granitu. Front grobowca z prostokątnym otworem wejściowym przykrytym płytą z piaskowca. U góry lica obelisku rytu wglębnie krzyż; poniżej inskrypcja. Na ścianie czołowej postumentu dwie owalne kalkowicie nieczytelne fotografie na porcelanie. W prawym dolnym narożniku ściany postumentu sygnatura.
Inskrypcja	TU SPOCZYWAJĄ EMILIA Z JAWORSKICH/ SŁOTWIŃSKA/ WŁAŚC. DOBR. HMIDOWA / * 1845 + 1907/ PROSI O WESTCHNIENIE DO BOGA/ I JEJ MAŁŻONEK / BRONISŁAW LELIWA/ SŁOTWIŃSKI/ * 1842 + Na postumencie napis: PRZECHODNIU ZMÓW MODLITWIE.
Uwagi	Brak daty śmierci Bronisława Slotwińskiego
Stan zachowania	destruk
Materiał	Czarny granit, Piaskowiec, porcelana
Autor	Makolondra Ludwik
Data powstania	(ROK) Rok:1907

Il. 38. Inwentaryzacja 2013. Kwatery 17.

Nr ewidencyjny	1.18.108
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	18
Numer obiektu	108
Nazwa obiektu	KAROL WIERZYŃSKI
Wymiary	Wysokość:184, Szerokość:190, Głębokość:22.
Opis	Modernistyczna stela z czerwonego piaskowca w formie dwu pionowo ustawionych stylizowanych skrzydeł anielskich połączonych u dołu prostopadłościennymi blokiem. Całość w polu prostokątnym o wymiarach 102 na 190 cm w obramieniu z piaskowca. Na ścianie czołowej bloku inskrypcja.
Inskrypcja	KAROL/ WIERZYŃSKI/ SODALIS MARIANUS/ * 10.II.1910. + 7.XII.1925
Uwagi	Silna erozja ściany czołowej bloku z polem inskrypcyjnym. Brak niezidentyfikowanego elementu między skrzydłami.
Stan zachowania	sredni
Materiał	Czerwony piaskowiec
Autor	(Nieznany)
Data powstania	(ROK) Rok: 1925
Kartę założył	A. Lewkowska
Data założenia karty	201604061401

Il. 39. Inwentaryzacja 2013. Kwaterna 18.

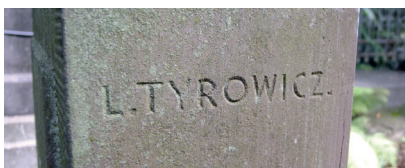

Регстраційний номер об'єктовий номер	1.19.9
Личаківське кладовище	
Номер поля	19
Номер об'єкта	9
Назва об'єкту /найменування об'єкта	ELZBIETA MARQUANDOWA
Розміри	Висота :228, Шириня :94, Довжина :56,
Opis	Niska kanelowana kolumna na podstawie płytowej zwieńczona urną zdobioną kirem przewieszonym przez okrągłe guzy uchwyty. Po obu stronach urny antykizujące maski w perukach z lokami. Na maskach zawieszona szarfa tworząca dolne obramienie wygradzonego pola inskrypcyjnego o kształcie zbliżonym do trójkąta. Nagrobek klasycystyczny.
Inskrypcja	D O M / ELZBIECIE Z HAKŁÓW / MARQUANDOWEJ / URODZONA 1759 ZMARŁA 1838 / CÓRKI MATCEJ W PAMIĘC I CZESZĆ / DNIA 2(...) CZERWCA 1838 ROKU
Примітки /уваги/	
Стан збереження	добры
Матеріал	Пісоквієц
Автор	(Незнаны)
Дата початку /дата встановлення/	(ROK) Рк: 1838
User	Anna Lewkowska
Дата створення картки	201309091234

Il. 40. Inwentaryzacja 2013. Kwaterna 19.

Nr ewidencyjny	1.19.603
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	19
Numer obiektu	603
Nazwa obiektu	Laura de Fronsberg Wójcikowa
Wymiary	Wysokość:101, Szerokość:72, Głębokość:17,
Opis	Modernistyczna płyta pionowa z plastycznym polem inskrypcyjnym wydobytym z ła przez złobkowanie. Płyta wieńczy pole grobowe w obramieniu z piaskowca o wymiarach 18 x 112 x 195 cm. Na prawym boku płyty sygnatura
Inskrypcja	Ś.P./ LAURA Z BABLÓW DE FRONSBERG/ WÓJCIKOWA/ PRZEŻ. LAT 55./ ZMARŁA 1.XII.1915./ PROSI O ANIOŁ PAŃSKI
Uwagi	
Stan zachowania	dobry
Materiał	Czerwony piaskowiec
Autor	Tyrowicz Ludwik
Data powstania	(ROK) Rok:1915
Kartę założył	A.J. Lewkowscy
Data założenia karty	201409041220

Il. 41. Inwentaryzacja 2014. Kwatera 19.

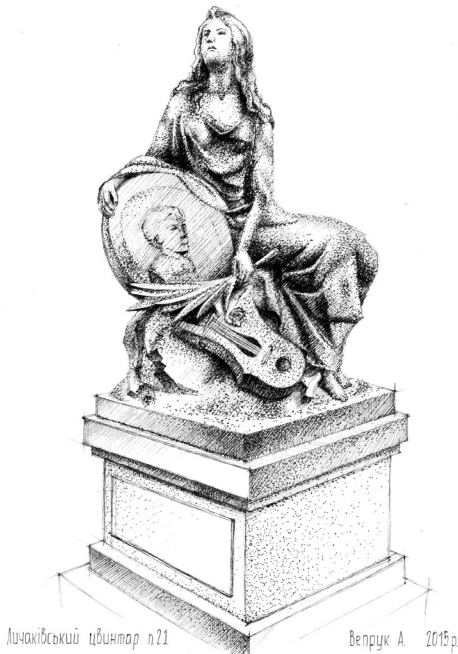

Nr ewidencyjny	1.20.159
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	20
Numer obiektu	159
Nazwa obiektu	Hugo Eder
Wymiary	Wysokość:128, Szerokość:59, Głębokość:46,
Opis	Postument o trapezoidalnych ścianach, pierwotnie zwieńczony rzeźbą lub krzyżem, zwieńczenie nie zachowało się. Pod wklęsłym gzymsem bukranion z baranami głowami w narożnikach postumentu. Nad frontową girlandą plastyczne przedstawienie pszczoły. Na ścianie czołowej postumentu inskrypcja.
Inskrypcja	HUGO EDER/ GEBOREN/ AM 15 DEZEMBER 1836. / GESTORBEN/ AM 7 FEBRUAR 1838
Uwagi	
Stan zachowania	średni
Materiał	Piaskowiec
Autor	(Nieznany)
Data powstania	(ROK) Rok:1838
Kartę założył	A.J. Lewkowscy
Data założenia karty	201409081508

Il. 42. Inwentaryzacja 2014. Kwatera 20.

Nr ewidencyjny	1.21.149
Cmentarz Lyczakowski	
Numer kwatery	21
Numer obiektu	149
Nazwa obiektu	MATYLDA ŻŁOBICKA
Wymiary	Wysokość:257, Szerokość:97, Głębokość:97,
Opis	Pełnoplastyczna rzeźba Muzy "Terpsychora" siedzącej na skałkach, trzymającej w dłoni gałązkę palmową, drugą ręką obejmuje plakietę z płaskorzeźbioną podobizną zmarłej. Na froncie skałek u dołu pełnoplastyczny wizerunek liry. Obok na skałkach sygnatura. Całość rzeźby na prostopadłościennym postumencie i podstawie płytowej. Na froncie postumentu plastyczna tablica inskrypcyjna z rytym napisem.
Inskrypcja	MATYLDA / ŻŁOBICKA / * 1836 + 1895 / OD PRZYJACIÓŁ UCZNIÓW I UCZENNIC / W DOWÓD CZCI I MIŁOŚCI
Uwagi	Pole grobowe o wymiarach 11 x 117 x 219 cm.
Stan zachowania	destruk
Materiał	Piaskowiec
Autor	Barącz Tadeusz
Data powstania	(ROK) Rok:1895
Kartę złożył	A.Białkowski

43. Inwentaryzacja 2014. Kwaterna 21.

Il. 44. Inwentaryzacja 2015. Kwaterna 21.

Регістраційний номер /обліковий номер/	1.21.516
Личківське кладовище	
Номер поля	21
Номер об'єкта	516
Назва об'єкту /найменування об'єкта/	FRANUS I ANNA NOWOTNY
Розміри	Висота :130, Ширина :100, Довжина :206,
Опис	Mogila ziemna w obramieniu z piaskowca zwieńczona secesyjną stelą zakończoną łukowo z puttem. Na steli inskrypcja
Інскрипція	FRANUS/ NOWOTNY/ *6.X.1917 + 30.IX.1920 / ANNA NOWOTNA/ * 26.XI.1879. + 5.XII.1928 / PROSZĄ O ANIOŁ PANSKI
Примітки /уваги/	
Стан збереження	dobry
Матеріал	Piaskowiec
Автор	(Nieznany)
Дата початку /дата встановлення/	(ROK) Рік :1920
User	A.J. Lewkowscy
Дата створення карти	201508101025

Il. 45. Inwentaryzacja 2015. Kwaterna 22.

Регістраційний номер /обліковий номер/	1.22.2
Личківське кладовище	
Номер поля	22
Номер об'єкта	2
Назва об'єкту /найменування об'єкта/	MARIA Z GLIXELLÓW LIPIŃSKA
Розміри	Висота :240, Ширина :80, Довжина :11,
Опис	Pełnoplastyczna rzeźba siedzącej Matki Boskiej z Dzieciątkiem Jezus na kolanach, wspierającej lewą stopę na poduszce z popronami. Całość na profilowanej podstawie i prostopadłościennym postumencie. Rzeźba wieńczy prostokątną płytę poziomą o wymiarach 11 x 126 x 250 cm. W ścianie czołowej postumentu tablica inskrypcyjna z białego marmuru.
Інскрипція	MARIA Z GLIXELLÓW/ LIPIŃSKA/ PRZEZYWSZY LAT 23./ ZMARŁA 3 SIERPNIA 1882.
Примітки /уваги/	Sygnatura: L. SCHIMSER - lewy górny róg prawej ściany podstawy
Стан збереження	dobry
Матеріал	Biały marmur, Piaskowiec
Автор	Schimser Leopold
Дата початку /дата встановлення/	(ROK) Рік :1882
User	A.J. Lewkowscy
Дата створення карти	201508051504

Nr ewidencyjny	1.25.4
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	25
Numer obiektu	4
Nazwa obiektu	Родина Янечка і Міхала
Wymiary	Wysokość:96, Szerokość:200, Głębokość:275.

Opis	Модерністична гробниця, з плитою входу на головному фасаді, виконана з пісковиком, перекрита горизонтальною плитою. Гробниця в голові увінчана двома вертикальними плитами висотою 196 см повернутими перпендикулярно до фасаду гробниці. Фасад гробниці завершує масивний блок пісковиком. На фасаді плита входу знаходиться у ніші. Боківі край і верх якої зрізані під кутом. На лівому зрізі викарбувано хрест, під ним інскрипція. На головному фасаді над входом до гробниці видно сліди кріплення накладних металевих буїв. На правому боковому фасаді вгорі викарбувано сигнатуру: J.MATUSIEWICZ. Перед гробницею - фрагмент оббудованого квітника.
------	---

Inskrypcja	S +P/JANEZKA* 1915 + 09.10.1937/MICHAL/1881 + 28.03.1939
------------	--

Uwagi	Вертикальна плита, яка увінчує гробницю зліва, розбита. Інскрипція частково втрачена.
-------	---

Stan zachowania	задовільний /середній/
-----------------	------------------------

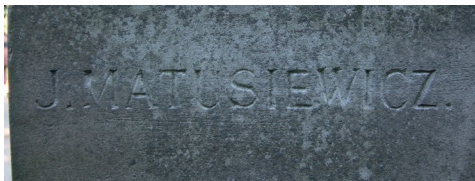
Materiał	Бетон, Пісковик
----------	-----------------

Autor	Мапошевіч
-------	-----------

Data powstania	(Рік невідомий) Rok:1937
----------------	-----------------------------

Kartę założył	Клименок Т.
---------------	-------------

Data założenia karty	201509071833
----------------------	--------------

Il. 48. Inwentaryzacja 2015. Kwaterna 25.

nych form architektonicznych po skomplikowane kompozycje z elementami heraldycznymi. Inwentaryzacja pozwoliła na wprowadzenie do użytku naukowego wielu mało zbadanych bądź całkiem zapomnianych pomników wspomnianych artystów. Oto przykłady pomników klasycystycznych:

Tradycje klasycystyczne z wyraźnym wpływem zachodnioeuropejskiej szkoły rzeźbiarskiej w II połowie XIX i na początku XX w. kontynuowali Abel Maria Perrier, Henri Perrier, Parys Philippi, a następnie wychowankowie miejscowych szkół: Julian Markowski, Edmund Jaskulski, Tadeusz Barącz (il. 43), rodzina Tyrowiczów (il. 41), Witold Rawski i inni.

Listwa dekoracyjna lub fryz w postaci ornamentu roślinnego często pojawiają się jako ozdoby krypt z początku XX w. – ostre łuki łodygi ukończone motywem koniczyny albo kiściami winogrona.

Technicznemu i stylistycznemu doskonaleniu umiejętności rzeźbiarzy sprzyjało również to, że zajmowali się oni nie tylko wytwarzaniem pomników, ale uczestniczyli też w przygotowywaniu rzeźb z kamienia na potrzeby dekoracji budowli architektonicznych. Porównanie pewnej stylistyki, informacje o autorach zabytków nieraz pomagały w ustaleniu autorstwa pomnika lub rzeźby.

Po wojnie pola cmentarza wypełniły standardowe nagrobki z zakładów usług pogrzebowych, niekiedy wzbogacone o portrety zmarłych i epitafia.

Cmentarz Łyczakowski we Lwowie		Розміщення об'єкту на полі цвинтаря	
Львівський цвинтар у Львові МІСЯЦ. Місяць: 08.2015 КАРТА ЕВІДЕНЦІЙНА ГРОБУ, ОБЛІКОВА КАРТА ГРОБНИЦІ (нагробку, могили)			
Каплиця ДУНІН-БОРКОВСЬКІХ			
2. Адрес. Адрес: № поля 6 № об'єкта		10. Рисунок:	
3. Тур. Тип об'єкта: КАПЛИЦЯ нагробок, гробниця, могила			
4. Числові (см). Розміри (см):			
Горизонтальна частина: висота _____ ширина _____ довжина _____		Вертикальна частина: висота _____ ширина 6,84 довжина 10,54	
5. Творцю. Матеріал:			
славць _____ бальніт _____ бетон з мармуровою кристою _____ білий мармур _____ дубо _____ залізо _____ метал _____ пісковик У _____ сива миста _____ чапуні _____ червоний пісковик _____ мрамор _____		габро _____ гваурована _____ каган _____ граніт _____ землі _____ мраморні _____ наглі _____ мармур У _____ порцеляна _____ сиво У _____ терацит _____ терцо _____ інші _____	
6. Декорація. Десор:			
скульптурні _____ рельєф У _____ барельєф _____ кристал _____ інші _____		Портрет, нісоструміне грампісаніа _____ лорна на архітектур. об'єктах _____ фотографія на порцеляні _____ рельєбна по каменю У _____ інші _____	
7. Окремі _____ № _____ мат. _____ назва _____ матр. _____ бетон з м.к. _____ інші _____		Тип об'єкта: гурт _____ джерело _____ парк _____ ландшафт _____ автотраєк _____ стовп _____ інші _____	
8. Стан збереженості: зрубані ☐ законсервовані ☒ незаконсервовані ☐		9. Примітка: Відхилення шукатирки	
13. Сигнатура (автор об'єкта): Невідомі		14. Дата встановлення об'єкта (ро): 1812	
		15. Примітка виконавця: Київ А. М.	
11. Ори. Опис: Прямокутна споруда із чотиригранним підсвічком, декоративні релієфи на фризі, трикутним фронтоном. Під каплицею портика релієф вانی 88; скульптурні фігури із пісковика. На цвиніті збережено даху Восни - з'даний купол з ажурним літарем та крестом.			
12. Інструкція. Інскрипція: WINCENTYNA, DUNIN, BORKOWSKI, IGNAZY ZNA BIA, OSTROBODOW, BORKOWSKI, MIKY KOSNAKUSZEY, ZOMI POLOZUCY, OWIA 21 WO XORA 1819 ROKU RENDUAT 1903			

Пл. 49. Pierwsza kaplica Dunin-Borkowskich z roku 1812. Kwaterna 6. Fot. z 2015 r., T. Klymeniuk, Kartę ewidencyjną wypełnił student Politechniki Lwowskiej A. Kniaz w 2015 r.

Autorzy wielu oryginalnych prac pozostają nieznani. Wzdłuż alei głównej pochowano wybitnych mieszkańców miasta, dla pozostałych przeznaczony były wolne działki. Zlikwidowano niektóre ścieżki i place, pola 6 i 10 zostały połączone.

W 1975 r. postanowiono wstrzymać chowanie zmarłych na Cmentarzu Łyczakowskim – wyjątki dopuszczano jedynie w przypadku osób szczególnie zasłużonych, rodzin posiadających własne grobowce, w szczególnych przypadkach dopuszczano także pochówki w istniejących grobach rodzinnych. Na niektórych alejach starych pól pojawiły się nowe nagrobki.

Nagrobki z lat siedemdziesiątych wyróżniają się obecnością ukraińskich ornamentów, nawiązujących do lokalnych tradycji sztuki ludowej. Z reguły fasada zdobiona była tekstem inskrypcji, dopasowanym do rzeźbionego ornamentu lub udekorowania krzyża; dolna i boczna część z niewielkim wyjątkiem pozostawały bez ornamentu. Bardzo rzadko dekoracja, a tym bardziej krzyż, zdobiły tylną fasadę nagrobka. Teksty i ornamenty były rzeźbione lub tłoczone, niekiedy też wytrawiane metodą piaskowania. Cechą charakterystyczną stały się portrety w strojach narodowych.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 3.10.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek NN
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski NUMER KWATERY: 10 NUMER OBIEKTU: 3

USYTULOWANIE CMENTARZA
 Obszary: Ukraina
 Do 1939 r.: Polska

Obszary: Obwód Lwowski Lwów
 Województwo Lwowskie Lwów

WYMIARY

Wysokość: 205 cm Szerokość: 95 cm Głębokość: 38 cm

MATERIAŁ: piaskowiec

INSKRYPCJA

NN

OPIS

Pełnoplastyczna rzeźba płaski w długiej drapowanej szacie, wspartej na prostopadłościennym bloku, zwieńczonym umą przykrytą chustą. Całość na trójkątnej podstawie płytowej. Na tylnej ścianie bloku sygnatura.

STAN ZACHOWANIA

UWAGI

dobry

brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: poł. XIX w. AUTOR: M. Witwer
 DATA ZAŁOŻENIA KARTY: 15-7-2010 ZAŁĄDAJĄCY KARTĘ: Bartłomiej Szczepaniak

Il. 50. Pomnik Julianny z Zifitlichów Schrangnerowej (zm. 1809) dłuta Hartmana Witwera. Inskrypcja utracona. Nazwa podana w książce S.S. Nicieja, *Cmentarz Łyczakowski we Lwowie 1786–1986*, Wrocław 1989, s. 44.

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU nr 61.10.1

NAZWA OBIEKTU: Nagrobek AMALIA GOŁĘBSKA
 NAZWA CMENTARZA: Cmentarz Łyczakowski NUMER KWATERY: 10 NUMER OBIEKTU: 61

USYTULOWANIE CMENTARZA
 Obszary: Ukraina
 Do 1939 r.: Polska

Obszary: Obwód Lwowski Lwów
 Województwo Lwowskie Lwów

WYMIARY

Wysokość: 217 cm Szerokość: 100 cm Głębokość: 100 cm

MATERIAŁ: piaskowiec

INSKRYPCJA

DOM PRZECHODNIU STAN NA CHWILE/ UCZYCI TE OSTATKI/ TU MAZ PŁACZE CNEY ZONY/ DZIECI CZUJLEY/ MATRY/ CO MELI NAYDORZSZEZEG/ W TYM BIE GROBIE MIESZC/ IM WSZYDZKO ZABRALA/ NIE/ WZIELA BOLEKCY/ ANALU/ Z SZY/ COW/ GOŁĘBSKEY/ DNIA 30 MAJA 1825 W. 28 ROKU ZYGA SWIEGO/ ZMARLEY/ MAZ/ NAYLEPSZEY ZONIE/ KU WIECZNEY PAMATCE.

OPIS

Prostopadłościenny postument na cokole i podstawie płytowej zwieńczony umą z przewieszonym włosem różnymi i przykrytą chustą. Inskrypcja rzeźbiona w ścianie czolowej postumentu. Z dwóch stron postumentu pełnoplastyczne rzeźby w stylizyce antykującej przedstawiające płaczącego ojca i dzieci.

STAN ZACHOWANIA

UWAGI

dobry

brak

ZDJĘCIE

DATA POWSTANIA: 1825 AUTOR:

Il. 51. Nagrobek Amelii z Szców Gołębskiej (1797–1825) dłuta Antona Schimsera. Sygnatura utracona. Nazwisko rzeźbiarza podano w książce S.S. Nicieja, *Cmentarz Łyczakowski we Lwowie 1786–1986*, Wrocław 1989, s. 54.

Il. 52. Aleja Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie z nagrobkami lat siedemdziesiątych XX w. Pole 85. Fot. T. Klymeniuk, 2015 r.

Nr ewidencyjny	1.14.5
Cmentarz Łyczakowski	
Numer kwatery	14
Numer obiektu	5
Nazwa obiektu	Родини МЕЛЬНИЧУКІВ
Wymiary	Wysokość:263, Szerokość:284, Głębokość:500,
Opis	Гробниця з бетону з мармуровою крихтою увінчана піпном з лабродориту та вертикальною плитою з габро. Інскрипція на піпні і на вертикальній плиті. Вертикальна плита оздоблена геометричними орнаментами та орієнтованими хрестами. На головному фасаді гробниці плита входу, над нею інскрипція. Перед гробницею оббудований квітник і стальна огорожа з чотирьох стовпчиків, з'єднаних прутком.
Inskrypcja	БІЛАВКА/Осип Васильович/кандидат медичних наук./акушер-гінеколог/30.07.1925-06.03.1981 /МЕЛЬНИЧУК /Марія Василівна /02.04.1907-19.02.1969/Іван Федорович/24.06.1894-24.01.1980/Анна Іванівна/13.10.1926-24.10.1985/найдорожчий, ніколи незабутий /дружині, мамі, сестрі.
Uwagi	
Stan zachowania	добрий
Material	Бетон з мармуровою крихтою, граніт, Метал, Лабродорит
Autor	(Невідомий)
Data powstania	80-ті рр. XX ст. Rok:1985
Kartę założył	Турецький
Data założenia karty	201209071320

Il. 53. Grobowiec rodziny Melniczuków. Data założenia: lata siedemdziesiąte XX w. Cmentarz Łyczakowski we Lwowie, kwatery 14.

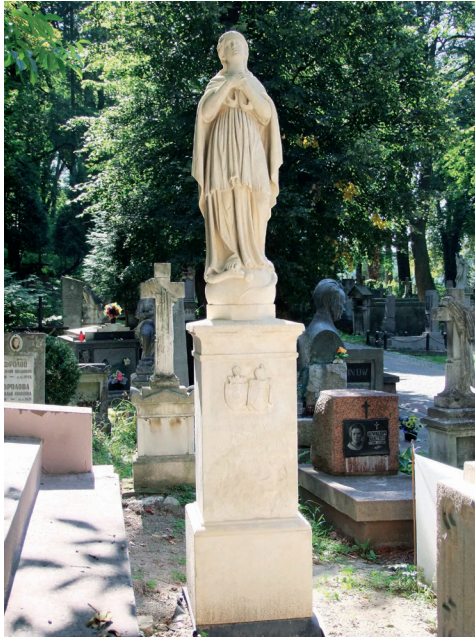
W roku 1990 decyzją Lwowskiej Rady Miejskiej teren Cmentarza Łyczakowskiego został uznany za rezerwat historyczno-kulturalny o znaczeniu lokalnym. W 1991 r. włączono do niego cmentarzysko wojskowe Wzgórze Sławy.

W ostatnich latach dzięki realizowanemu wspólnie z RP programowi zachowania i renowacji zabytków wygląd cmentarza znacznie się poprawił (il. 54). Wykorzystanie nowoczesnych technologii obróbki kamienia naturalnego, doskonalenie umiejętności pracowników, możliwości komputerowego opracowania rysunków do zdobienia nagrobków – wszystko to pozwoliło na podniesienie jakości nagrobków standardowych. Natomiast autorskie, poniekąd bardzo drogie nagrobki zadziwiają przypadkowością wybranych rozwiązań kompozycyjnych i wystroju. Szczególnie niepokoi zwiększenie miejsca pogrzebowego przy wykonaniu pomnika, utrudniające oglądanie i dostęp do pamiątek historycznych, nawet na alejach głównych (il. 55, 56).

Wypełnione papierowe karty inwentaryzacyjne zszywano w bloki zgodnie z numerami pól. Karty z pierwszych siedmiu pól znajdują się w Ministerstwie Kultury RP, do komputerowej bazy danych nie zostały wprowadzone. Karty z pól 8–13 włączono do komputerowej bazy danych, ale w związku ze zmianą oprogramowania nie są one na razie dostępne. Papierowych wersji kart nie zachowano; zrozumienie ich znaczenia dla dalszej pracy przyszło z czasem. Karty inwentaryzacyjne pól 14–25 znajdują się w dziale naukowym Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie. Wersja elektroniczna jest dostępna online²⁰.

Badania inwentaryzacyjno-pomiarowe stanowią pierwszą praktyczną próbę zawiązania na nowo naderwanej nici dziedzictwa historycznego, poszukiwania koncepcji nowoczesnej sztuki pamiątkowej w nowych i tradycyjnych postaciach oraz symbolach, przewidywania tendencji, które kształtują się w obszarach naszej kultury narodowej. Dzięki dokładnej analizie pomników Cmentarza Łyczakowskiego można odkrywać etapy historii, ewolucję warstw kulturowych w całym wieloetnicznym regionie, w którym przez wiele wieków trwały skomplikowane procesy migracyjne. Mają one bezwzględna wartość naukową przede wszystkim dzięki swej dokładności, dlatego ich znaczenie jest nie do przecenienia przy badaniu historii regionu i przy ustaleniu roli poszczególnych osób w rozwoju regionu.

²⁰ Wersja pełna online: <http://zabytki.igk.pl:8080/KMemRegEx/> (wszystki karty ewidencyjne grobów przedstawionych w tym artykule może zbadać szczegółowo pod tym adresem).

Регстраційний номер /обліковий номер/	1.22.34
Личаківське кладовище	
Номер поля	22
Номер об'єкта	34
Назва об'єкту /найменування об'єкта/	URSZULA PUZYNYNA
Розміри	Висота :300, Ширина :54, Довжина :39,
Опис	Pełnoplastyczna rzeźba Matki Boskiej Zwycięskiej na wysokim postumencie i cokole. Postument zakończony gzymsem z wklęsłą. Na podstawie rzeźby sygnatura. Na ścianie czołowej dwa plastyczne herby - Ponia (Chrzanowski) i Ogniesc (Puzyńów). Foniżej częściowo zerodowana inskrypcja.
Інскрипція	TU SPOCZYWA Ś.P. / URSZULA Z CHRZANOWSKICH/ PUZYNYNA/ PRZEYWSZY YWSZY LAT (...)0 PRZE=NIOSŁA SIĘ DO WIECZNOŚCI DNIA 2(...) STYCZNIA (...) / PRO(SI) O POZ(DROWIENIE) / (ANIELSKIE
Примітки /уваги/	Nagrobek po konserwacji wykonanej przez Fundację Dziedzictwa Kulturowego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej,
Стан збереження	dobry
Матеріал	piaskowiec
Автор	Eutefie Pawel
Дата початку /дата встановлення/	VI dekada XIX wieku Pis. 0
User	A.J. Lewkowscy
Дата створення карти	201508051945

Il. 54. Nagrobek Urszuli Puzyliny po konserwacji wykonanej przez Fundację Dziedzictwa Kulturowego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Cmentarz Łyczakowski we Lwowie, kwatery 22.

Il. 55, 56. Aleja Cmentarza Łyczakowskiego we Lwowie – nagrobki zabytkowe i wybudowane przy nich nagrobki z początku XXI w. Pole 78. Fot. T. Klymeniuk, 2015 r.

Il. 57. Kaplica-grobowiec Baczewskich i główna brama na Cmentarzu Łyczakowskim we Lwowie. Fot. T.Klymeniuk, 2015 r.

BIBLIOGRAFIA

- Бойко Х.С., *Єврейський некрополь як культурно-історичне та мистецьке явище у просторовому укладі галицького міста // Голокост в Україні у регіональному та загальнолюдському вимірі: Матеріали Міжнародної наукової конференції. Збірник наукових праць*, Львів, Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2005, 200 с., С. 158–166.
- Гавришкевич І., Нагай М., *Личаківський некрополь: малий маршрутний довідник музею «Личаківський цвинтар»*, Львів: Видавництво «Папуга», 2003, 94 с.
- Клименюк Т.М., *Архітектурні обміри та інвентаризація пам'яток: навчальний посібник* / Т.М. Клименюк, Х.С. Бойко, 2-ге видання, Львів, Видавництво Львівської політехніки, 2012, 176 с.
- Ковальчук Х.І., *Особливості архітектури Львова наприкінці XVIII – першої половини XIX століття*, Львів, Ліга-прес, 2005, 220 с.
- Львів: Туристичний путівник*, Загальна редакція А. Рудницького. Наукова редакція, авторське упорядкування та макетування Ю. Бірюльова, Львів, Центр Європи, 1999, 548 с., С. 459–486.
- Nicieja S.S. *Cmentarz Łyczakowski we Lwowie w latach 1786–1986*, Wrocław–Kraków–Gdańsk–Łódź, Zakład narodowy im. Ossolińskich, 1989, 449 s.

Петришин Г.П., Іваночко У.І., Ідак Ю.В., Топилко С.І., Бойко Х.С., Соснова Н.С., Олешко О.П., Гнесь Л.Б., *Історичні архітектурно-містобудівні комплекси. Наукові методи дослідження. Навчальний посібник* / За редакцією Г.П. Петришин, Львів, Видавництво Національного університету „Львівська політехніка”, 2006, 222 с.

Czyż A.S., Gutowski B., *Nekropolie kresowe. Skrypt dla inwentaryzatorów zabytkowych cmentarzy dawnych Kresów Wschodnich*, Warszawa, Wydawnictwo Uniwersytetu Kard. S. Wyszyńskiego, 2008, s. 157.

Summary

Cataloging of Relics of the State History and Culture Museum-Preserve “Lychakiv Cemetery” in Lviv in the Years 2008–2015

In order to fix, protect, preserve and analyze the national culture monuments in Lviv, a new wave of cataloging and measurement of the State History and Culture Museum-Preserve “Lychakiv Cemetery” began in 2008. The research has been in progress until now.

So as to improve the quality of the educational process, it is necessary to teach students to perform measurements and investigate the key local relics of architecture and art.